

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΕΑ

Καθώς πλησιάζει η έορτή τών Χριστουγέννων, πού άν θέλει ό Θεός θά τήν γιορτάσω έφέτος γιά τριακοστή χρονιά στήν Κορέα, ή σκέψη μου γυρίζει πίσω στά πρώτα μου Χριστούγεννα στή «Χώρα τής πρωϊνής γαλήνης».

Είχα φθάσει στή Σεούλ τήν 1η Δεκεμβρίου του 1975. Τότε κανένα από τά κτίρια πού περιβάλλουν τόν 'Ι. Ναό του 'Αγίου Νικολάου δέν υπήρχε. «Οὐκ ἦν τόπος, έν τῷ καταλύματι». Τίς πρώτες νύχτες κατέλυσα σέ ξενοδοχεϊο, ὡσπου νά τακτοποιηθῶ σ' ένα διαμέρισμα, στόν 5ο ὄροφο παληᾶς πολυκατοικίας χωρίς άνελευστηρα, βέβαια.

Τίς παραμονές τών Χριστουγέννων έβλεπα τόν Γραμματέα του 'Εκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, πού συντόνιζε τή νεανική χορωδία μέ τό άρμόνιο, νά πηγαίνει συχνά στόν παγωμένο ναό και νά κάνει άσκηση σ' έναν ύμνο ό οποϊος, ὅπως είδα μετά, κυριαρχούσε μέ συχνές επαναλήψεις στή χριστουγεννιάτικη θ. Λειτουργία και δέν ήταν άλλος από τόν άγγελικό ύμνο «Δόξα έν ύψίστοις Θεῷ...», σέ μία ὄντως υπέροχη ρωσική μελωδία.

'Από τίς πρώτες κιόλας μέρες τής ζωής μου στή Σεούλ, είχε έλθει στήν 'Εκκλησία μία νεαρή Κορεάτισσα,

πού επρόκειτο νά παντρευτεϊ 'Ελληνα, και ζήτησε νά κατηχηθῆ και νά βαπτισθῆ. Δέν θά ξεχάσω τήν προθυμία μέ τήν οποία έρχόταν κάθε μέρα και παρακολουθούσε τήν κατήχηση, πού διαρκούσε παλλή ὠρα. Αὐτή ἦταν ή πρώτη βάπτισή πού έκανα παραμονή Χριστουγέννων στήν Κορέα, μαζί μέ τόν π. Βόρι Μοον.

Η χριστουγεννιάτικη θ. Λειτουργία στόν μοναδικό τότε ὀρθόδοξο ναό τής Κορέας (άλλά μήπως υπήρχε άλλος και σέ ὀλόκληρη τήν ήπειρωτική 'Απω 'Ανατολή!) έγινε τό βράδυ τής παραμονής. Η θ. Λειτουργία του Μεγ. Βασιλείου, πού κατά τό τυπικό τής 'Εκκλησίας τελείται τήν παραμονή μαζί μέ τόν 'Εσπερινό, δέν υπήρχε τότε μεταφρασμένη στήν κορεατική γλώσσα. Έτσι, κάναμε τή θ. Λειτουργία του 'Αγ. 'Ιωάννου του Χρυσοστόμου.

Ο άείμνηστος π. Βόρις, μουσικός ό ίδιος, μέ τή μελωδική φωνή του συμπλήρωνε τά δύσκολα μέλη, πού ό άείμνηστος φάλτης γέρο-'Ιάκωβος Lee, ό οποϊος πλησίαζε τά ὀγδόντα του χρόνια, δέν κατάφερε νά άποδώσει, επειδή δέν ήξερε μουσικά και έφαλλε πρακτικά, αλλά μέ χρυστάλλινη φωνή, ὅσα είχε μάθει από μικρό παιδί μέσα στήν 'Εκκλησία.

Στό «Μετὰ φόβου Θεοῦ...» πρώτη στή σειρά και γιά πρώτη φορά κοινωνήσε μέ βαθειά εὐλάβεια, άποτυπωμένη στήν έκφραση του προσώπου της, ή νεοφώτιστη. «Μεταλαμβάνει ή δούλη του Θεοῦ Μαρία...». Μία άκόμη ψυχή ενώνεται μέ τόν «διά τήν ήμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα εκ τών οὐρανῶν και σαρκωθέντα». «Αὐτρωσιν άπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ» φάλλει τό Κοινω-

νικό ή χορωδία. Χαρά και συγκίνηση κατακλύζουν τήν ψυχή μου. Ήταν ή πρόγευση πολλῶν ἄλλων παρόμοιων συγκινήσεων πού μέ ἀξίωσε ὁ Κύριος νά νοιώσω μέ ὁμαδικές Βαπτίσεις στίς ἐπόμενες δεκαετίες.

Οἱ πιστοί πού κοινωνοῦσαν ξαναγύριζαν στή συνέχεια μέ τάξη στίς θέσεις τους, χωρίς κανένας νά φύγει. Μέ ἐντυπωσίασε τό γεγονός γιατί, συνήθως, κάπου ἄλλου... τέτοιες μέρες οἱ χριστιανοί μας δέν ἔχουν τήν ὑπομονή νά περιμένουν νά κοινωνήσουν ὅλοι καί φεύγουν. Καί πιά πολλοί ἐντυπωσιάστηκα, πού παρέτειναν τήν παραμονή τους σ' ἕνα νάο παγωμένο, ἀφοῦ οἱ δύο θερμάστρες ξύλων δέν κατόρθωναν νά θερμάνουν παρά μόνο τή μιᾶ πλευρά τῶν ἀνθρώπων πού τίς εἶχαν τριγυρίσει καί ἀναγκάζονταν νά γυρίσουν καί ἀπό τήν ἄλλη πλευρά γιά νά ζεσταθῆ καί αὐτή. Οἱ ἄλλοι, οἱ πιά πέρα, δέν αἰσθάνονταν κἄν τήν παρουσία θερμάστρας. Καί αὐτό στίς καλύτερες συνθήκες, γιατί ἄν φυσοῦσε, ὁ καπνός ἀπό τά μπουριά γύριζε πίσω κι ἔκανε τά μάτια νά δακρῦζουν, μέ συνέπεια νά ἀνοίγουν τίς πόρτες γιά νά καθαρίσει ἡ ἀτμόσφαιρα. Γι' αὐτό τόν λόγο, τά Χριστοῦγεννα γινόταν στόν νάο ἡ τελευταία χειμωνιάτικη θ. Λειτουργία. Ἀπό τήν ἐπομένη Κυριακή οἱ θ. Λειτουργίες γίνονταν σ' ἕνα παλαιό σπίτι, πού στέγαζε τό Νηπιαγωγεῖο τῆς Κοινότητος.

Στή διανομή τοῦ ἀντιδώρου ἀνταλλάξαμε τίς ἐόρτιες εὐχές μέ ὅλους τούς πιστούς καί ὁ νάος ἄδειασε. Χαιρέτησα τόν π. Βόρι, πού θά ἔπρεπε νά ταξιδέψει μέ τήν οἰκογένειά του μιὰμιση ὥρα, μέσα στήν παγερή νύχτα, γιά νά φθάσει στό φτωχικό σπιτάκι πού, γιά λόγους οικονομικούς, εἶχε νοικιάσει σ' ἕνα προάστιο τῆς Σεούλ.

Καί θά ἀπέμενα μόνος νά γυρίσω στό διαμέρισμά μου, ἄν ὁ Δημήτρης ὁ νεωκόρος δέν εἶχε τήν ἔμπνευση νά πᾶμε νά δώσουμε λίγη χαρά σ' ἕνα ἄτυπο οἰκοτροφεῖο, σ' ἕνα σπίτι πού ἔμεναν μερικοί μαθητές Λυκείου, κι αὐτοί μόνοι. Ξεκινήσαμε μέ τά πόδια. Ὡσπου νά φθάσουμε στόν ἀπέναντι λόφο, περνώντας ἀπό τίς γειτονιές, κοντά στά μεσάνυχτα, ἔβλεπα μαγαζιά ἀκόμη ἀνοιχτά, ἐπειδή ἐκείνη τή νύχτα δέν ὑπῆρχε ἀπαγόρευση τῆς κυκλοφορίας ἀπό τίς 12 μέχρι τίς 4 τά ξημερώματα, πού ἴσχυε γιά ὅλες τίς ἄλλες νύχτες τοῦ χρόνου, γιά νά διευκολύνονται οἱ χριστιανοί νά πηγαίνουν στίς νυχτερινές χριστουγεννιάτικες Λειτουργίες ἢ ἄλλες Ἀκολουθίες. Οἱ μαγαζιάτορες περίμεναν ὑπομονετικά μήπως βρεθῆ κάποιος πελάτης νά φωνίσει κάτι. Ἄλλωστε, μπορούσαν καί νά ξεκουράζονται στό δωματιάκι, πού συνήθως ἔχουν στό βάθος τοῦ μαγαζιοῦ, ἀπό τό ὅποιο τό χωρίζει μιᾶ συρόμενη πόρτα, ἀπ' ὅπου βλέπουν ὅταν ἔρχεται κάποιος. Ἔτσι λοιπόν κι ἐμεῖς σταματήσαμε σ' ἕνα ἀπό αὐτά τά μαγαζιά καί φωνίσαμε φρούτα καί ἄλλα δῶρα γιά τά παιδιά.

Σάν φθάσαμε, μᾶς ὑποδέχθηκαν μέ μεγάλη χαρά. Μερικά ἀπό τά παιδιά ἦσαν βαπτισμένα ὀρθόδοξα καί εἶχαν προλάβει νά γυρίσουν ἀπό τήν Ἐκκλησία νωρίτερα ἀπό μᾶς, γιά νά μᾶς περιποιηθοῦν. Στό τραπέζι, πού καθήσαμε ὅλοι μαζί, γνωριστήκαμε, γευθήκαμε τό ἀπλό δεῖπνο καί, ἀφοῦ τούς εἶπα λίγα ἐπικαιρα λόγια, συνεχίσαμε μέ χριστουγεννιάτικα τραγούδια.

Στά ἐπόμενα χρόνια χρειάστηκε πολλή δουλειά καί κουράστηκαν πολλοί, ὥσπου νά μεταφραστοῦν στά κο-

ρεατικά οἱ Μεγάλες Ὦρες τῶν Χριστουγέννων, ἡ θ. Λειτουργία τοῦ Μεγ. Βασιλείου, οἱ ὕμνοι τοῦ Ἑσπερινοῦ καί τοῦ Ὕθρου, νά κτισθοῦν αἴθουσες γύρω ἀπό τόν ναό γιά νά μποροῦμε νά γιορτάζουμε τά Χριστούγεννα ὅπως ὀρίζει ἡ ὀρθόδοξη Παράδοση, μέσα σέ ζεστούς χώρους, καί μετά οἱ κατηχητές καί οἱ κατηχήτριες μέ τά παιδιά νά ὀργανώνουν ὁμορφες χριστουγεννιάτικες γιορτές καί νά ἀπολαμβάνουμε ὅλοι μαζί οἱ ὀρθόδοξοι τό χριστουγεννιάτικο τραπέζι.

«Δόξα τῷ ἐν ὑψίστοις Θεῷ!»

† Ὁ Κορέας Σωτήριος

Ἡ χορωδία τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Νικολάου Σεοῦλ (1975).

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΠΑΣΧΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΕΑ

Σεούλ, Μέγα Σάββατο 24 Ἀπριλίου 1976

Ἐτοιμάζουμε τόν ναό τοῦ Ἀγίου Νικολάου γιά τήν Ἀνάσταση. Ἦταν ἄλλωστε ὁ μοναδικός Ὀρθόδοξος ναός στήν Κορέα τότε. Αὐτό ὅμως πού μου εἶχε πεῖ ὁ π. Βόρις, ὅτι θά κάνουμε Ἀνάσταση στίς 8 τό βράδυ, μέ παραξένεψε. Ὁ λόγος τοῦ ἑτεροχρονισμοῦ τοῦ ἑορτασμοῦ ὀφειλόταν στό ὅτι τά χρόνια ἐκεῖνα, γιά λόγους ἐθνικῆς ἀσφαλείας, ἡ κυκλοφορία σταματοῦσε στίς 12 τά μεσάνυχτα καί ξανάρχιζε στίς 4 τό πρωί. Ἀρχίζοντας λοιπόν στίς 8 τό βράδυ, ἡ Ἀναστάσιμη Λειτουργία θά τελείωνε 10 μέ 10.30 καί οἱ πιστοί ἴσα-ἴσα θά προλάβαιναν νά πάρουν τό λεωφορεῖο γιά νά πᾶνε στά σπίτια τους, πού ἀπεῖχαν ἀπό τόν ναό μία ἢ καί μιάμισυ ὥρα. Καταλάβαινα ὅτι ἦταν σοβαρός αὐτός ὁ λόγος, ἀλλά μέ βασάνιζε ἡ σκέψη πῶς νά κάνουμε Ἀνάσταση 4 ὥρες νωρίτερα! Τελικά, κάναμε Ἀνάσταση τήν ἴδια ὥρα μέ τόν Μητροπολίτη μας καί τούς ἄλλους Ἑλληνας πού ζοῦν στή Νέα Ζηλανδία, ἀφοῦ προηγοῦνται ἀκριβῶς κατά 4 ὥρες.

Ὅταν τό ἀπόγευμα ἔφυγα ἀπό τό διαμέρισμα ὅπου ἔμενα (στόν 5ο ὄροφο παλαιᾶς πολυκατοικίας, χωρίς

άσανσέρ) και πήγα στην εκκλησία, οι Χριστιανοί μας είχαν αρχίσει να καταφθάνουν. Ο μοναδικός επί χρόνια Κορεάτης ιερέας π. Βόρις Μοον (αναπαύθηκε τον επόμενο χρόνο) είχε ήδη έλθει από μιάμιση ώρα μακριά, όπου βρισκόταν τό φτωχικό νοικιασμένο σπιτάκι του έξω από τή Σεούλ. Τόν είδα άπασχολημένο να κοιτάζει κάποια χειρόγραφα μέ τήν Άκολουθία τής Άναστάσεως. Τυπωμένα βιβλία μέ τίς Άκολουθίες δέν υπήρχαν ακόμη. Μόνο τρία αντίτυπα τής θ. Λειτουργίας του Χρυσοστόμου και ένα μικρό Εύχολόγιο είχαν διασωθῆ. Γι' αυτό ό π. Βόρις, πού γνώριζε Ιαπωνικά, είχε μεταφράσει κάποιες εϋχές και τίς είχε γράψει σέ τετράδιο πού κρατούσε για τόν έαυτό του. Άκολουθία μέ σβηστά τά φῶτα του ναού, συμβολισμός τής καταστάσεως του κόσμου προτου να λάμψει τό φῶς του Χριστου!

— «Δεϋτε λάβετε φῶς εκ του άνεσπέρου φωτός» φώναξα πρὸς τό λιγοστό εκκλησίασμα μέ ὄλη τή δύναμη τής ψυχῆς μου. Μακάρι να μπορούσα να τό φωνάξω σέ ὄλους τούς Κορεάτες και σ' ὄλους τούς Άσιάτες. Οι πιστοί μέ συγκίνηση και χαρά άναβαν τά κεριά τους (λαμπάδες δέν είχαμε τότε) και μέ λαμπερά πρόσωπα ακολουθοῦσαν τήν Ιερή πομπή ἔως ἔξω, στα εϋρύχωρα προπύλαια του ναού.

Μέ τό «Χριστός Άνέστη», ό νεωκόρος Δημήτρης Kim, (πού τόν είχε πάρει κοντά του κατά τόν κορεατικό πόλεμο ό π. Άνδρέας Χαλκιόπουλος, ιερέας του Έλληνικού Έκστρατευτικού Σώματος, και από τότε ἔμεινε κοντά στην Έκκλησία) ἄρχισε να χτυπά τή μεγάλη ρωσική καμπάνα του ναού. Όμως, παρ' ὄλη τή δύναμη πού

κατέβαλλε, ό ἦχος τής ἔφθανε αδύναμα στό χῶρο τής τελετῆς. Γιατί;

Πρῶτον, γιατί είχε σπάσει ένα κομμάτι της κοντά στό χεῖλος από βλήμα κατά τόν πόλεμο του 1950 και ό ἦχος τής φαινόταν σαν να ἔβγαινε πονεμένος, εκφράζοντας τόν πόνο τής Όρθοδόξου Έκκλησίας τής Κορέας για τά ὅσα δεινά υπέστη από τά πρῶτα χρόνια τής υπέρβεως τής. Δεύτερον, ὅταν τό 1967-68 ἔχτιζαν τόν καινούργιο ναό, τά χρήματα τελείωσαν και δέν μπόρεσαν να κτίσουν καμπαναριό. Έτσι κρέμασαν τήν καμπάνα, πού ζυγίζει 450 κιλά, σέ χοντρά δοκάρια μέ τό χεῖλος της να απέχη μόνο λίγους πόντους από τό ἔδαφος.

Η νεανική χορωδία, μέ τόν γηραιό ψάλτη Ιάκωβο Lee, πού είχε μεγαλώσει από μικρό παιδί κοντά στην Έκκλησία, για να μέ ευχαριστήσει είχε ἔτοιμάσει μία εκπληξη: Έφαλαν στα ἑλληνικά τό «Χριστός Άνέστη», πού τούς τό είχε μάθει πριν από τρία χρόνια ό π. Κωνσταντῖνος Χαλβατζάκης, βετεράνος του Κορεατικού πολέμου. Άγάπησε τήν Κορέα και τό 1973 είχε ἔρθει στην Σεούλ για να βοηθήσει τόν φιλάσθενο π. Βόριδα. (Εἶναι ἄξιο σημειώσεως ὅτι ό π. Κωνσταντῖνος μέ επισκέφθηκε τό 1974 στην Άγ. Σκέπη, Παπάγου, και μου ἔδειξε τήν επιστολή του Προέδρου του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου Άγ. Νικολάου, Σεούλ, πού ζητοῦσε ιερέα και ἔτσι αποφάσισα να ἔλθω στην Κορέα).

Έκεῖνο πού μου ἔκανε εντύπωση ἦταν τό ὅτι, μετά τήν τελετή τής Άναστάσεως, κανένας δέν ἔφυγε. Όλοι μῆκαν στον ναό, ἔμειναν μέχρι τό τέλος και ὅσοι είχαν ἔξομολογηθῆ τή Μ. Έβδομάδα κοινωνήσαν. Κατά τήν

Ἐπίλυση τῆς θ. Λειτουργίας βλέπω νά μέ πλησιάζουν δύο ξένοι. Ἦσαν Ἑλληνες.

— «Πάτερ», μοῦ λέει ὁ μεγαλύτερος, «εἶμαι ὁ καπετάνιος καί ἐδῶ ὁ ἀρχιμηχανικός τοῦ караβιοῦ μας, πού ἔχει ρίξει ἄγκυρα λίγο ἔξω ἀπό τό λιμάνι τοῦ Ἰντσόν. Τό πλήρωμά μας εἶναι ὅλοι Ἑλληνες, ἀλλά δέν μποροῦσαν νά βγοῦν γιά νά ἔλθουν στήν Ἀνάσταση. Πολύ σᾶς παρακαλοῦμε, ἐλάτε νά πᾶμε τώρα νά κάνουμε Ἀνάσταση καί στό καράβι μας. Θά χαροῦν πολύ οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος». Ἠλεκτρίσθηκα! Ἀμέσως λέω στόν π. Βόριδα νά μοιράσει τό ἀντίδωρο, γιατί ἔπρεπε νά φύγω ἀμέσως γιά τό Ἰντσόν καί θά ἐπέστρεφα τό πρῶι γιά τόν Ἑσπερινό τῆς Ἀγάπης.

Πῆρα τά ἄμφιά μου, μία εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως, λαμπάδα, κεριά καί πασχαλινά αὐγά καί, ἀφοῦ εὐχήθηκα στό ἐκκλησίασμα νά ἔχουν τήν εὐλογία καί τή χαρά τοῦ Ἀναστάσιου Κυρίου, ξεκινήσαμε μέ τόν καπετάνιο καί τόν ἀρχιμηχανικό γιά τό Ἰντσόν. Αὐτοκίνητο δικό μας δέν εἶχαμε. Κατεβήκαμε στόν κεντρικό δρόμο καί καταφέραμε νά σταματήσουμε ἕνα ταξί, τοῦ ὁποίου ὁ ὁδηγός δέχθηκε νά μᾶς μεταφέρει στό Ἰντσόν. Ὅλοι ἔτρεχαν νά προλάβουν νά παρκάρουν τά αὐτοκίνητά τους στά σπίτια τους πρὶν τῆς 12ης. Γιά τόν ἴδιο λόγο καί ὁ ὁδηγός τοῦ ταξί, μόλις μπήκαμε μέσα καί τοῦ εἶπαμε τόν προορισμό μας, ἄρχισε νά τρέχει σάν κυνηγημένος. Πρώτη φορά ἔνοιωσα τόσο δυνατά τήν αἴσθηση τοῦ κινδύνου μέσα σέ αὐτοκίνητο, ἀλλά ἡ χαρά ὅτι πηγαίναμε νά κάνουμε Ἀνάσταση σέ ἑλληνικό πλοῖο ἐξουδετέρωνε τόν φόβο.

Καθῶς προχωροῦσε τό ταξί θυμήθηκα πῶς πρὶν 12

χρόνια, ἀπό τότε, εἶχα ζητήσει ἀρμοδίως νά συνοδεύσω ὡς ἱερέας ὑπερπόντιο πλοῖο σέ περίοδο Μ. Ἑβδομάδας γιά νά τελέσω τίς Ἀκολουθίες τῶν Ἁγίων Παθῶν καί τοῦ Πάσχα χάριν τῶν ναυτικῶν μας, πού τά στεροῦνται ὅλα αὐτά. Τότε δέν εἶχα πάρει καν ἀπάντηση στό αἴτημά μου ἐκεῖνο. Πῶς ἔρχονται ὅμως τά πράγματα! Τώρα χωρίς νά τό ἐπιδιώξω, μέ καλοῦσαν νά κάνω Ἀνάσταση σέ πλοῖο! 15' πρὶν τά μεσάνυχτα φθάσαμε μέ αἴσθημα ἀνακουφίσεως στό λιμάνι. Ἡ «λάντζα» ἦταν ἔτοιμη καί μᾶς περίμενε νά μᾶς μεταφέρει στό πλοῖο, σέ κάποια ἀπόσταση ἀπό τήν ξηρά. Ἀνεβαίνοντας στό πλοῖο ἤμουν κυριευμένος ἀπό μία ἰδιαίτερη συγκίνηση καί χαρά. (Ἦταν βλέπετε καί ὁ νεανικός μου ἀνεκπλήρωτος πόθος νά γίνω καπετάνιος).

Μόλις ἀνεβήκαμε στή γέφυρα τοῦ караβιοῦ, ὁ ἴδιος ὁ καπετάνιος χτύπησε μέ τό καμπανάκι συναγερομένο καί ὅλοι οἱ ἄνδρες τοῦ πλοίου κατέφθασαν ἀγουροξυπνημένοι καί ἀπορημένοι. Μόλις ὅμως μέ ἔβλεπαν μέ τό ἐπιτραχήλι καί τό φαίλι, μέ λαμπάδα στό χέρι καί δίπλα τά κόκκινα αὐγά, καταλάβαιναν προτοῦ ἀκόμη ὁ καπετάνιος ἐξηγήσει τί θά γινόταν.

Νά, ὅμως, πού καί ἡ ἄλλη μου ἐπιθυμία ἐκπληρώθηκε, νά κάνουμε Ἀνάσταση κατά τήν Ὀρθόδοξη Παράδοση, τά μεσάνυχτα ἀκριβῶς.

— «Δεῦτε λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός». Καθώς ἕνας-ἕνας οἱ ναυτικοί μας ἀναβαν τά κεριά πού τοὺς εἶχα μοιράσει, ἔβλεπες τά ὑγρά ἀπό τή συγκίνηση μάτια τους νά λαμπυρίζουν ἀπό τό ἀναστάσιμο φῶς.

— «Διαγενομένου τοῦ Σαββάτου...». Πόσα χρόνια

ἄραγε θά εἶχαν νά ἀκούσουν τό Εὐαγγέλιο τῆς ᾽Αναστάσεως τά ἀδέρφια μας αὐτά, πού μιά ζωή διασχίζουν τούς ὠκεανούς. Τό «Χριστός ᾽Ανέστη ἐκ νεκρῶν...» ἐδόνησε τίς καρδιές ὄλων, καθῶς συνοδευόταν ἀπό τόν χαρμόσυνο ἦχο τῆς καμπάνας τοῦ πλοίου.

Στήν ἀπέναντι ἀχανῆ Κίνα καί στίς χῶρες τοῦ Βορρᾶ, μέ τίς κλειστές ἤ ἐρειπωμένες ἐκκλησίες καί τούς φυλακισμένους λειτουργούς τους, στελνόταν ἀπό τήν ἄκρη ἐκεῖνη τῆς Κίτρινης Θάλασσας τό μήνυμα τῆς ἐλπίδας καί τῆς ᾽Αναστάσεως.

— «Δόξα τῇ ᾽Αγίᾳ καί ᾽Ομοουσίῳ καί Ζωοποιῷ καί ᾽Αδιαιρέτῳ Τριάδι».

᾽Από τότε κάποιες ἀκόμη «Λυχνίες» ἐκκλησιῶν ἀναφαν στήν Κορέα καί σέ ἄλλες ἐπτά χῶρες τῆς ᾽Ανατολικῆς ᾽Ασίας.

π. Σωτήριος

᾽Ο π. Βόρις Μοοη κατά τήν τελετή τῆς ᾽Αναστάσεως.